

Αλίκη Χιωτάκη & Αλεξάνδρα Ζερβού

Έλα τώρα τελειώνει!

Εικ. Γ. Γούσης

Κέδρος, Αθήνα, 2017

Τα αφηγηματικά βιβλία γνώσεων (Informational Storybooks) ή αλλιώς λογοτεχνικά βιβλία γνώσεων, είναι μια ειδική κατηγορία βιβλίων, που έχουν πρόθεση να ενημερώσουν, να προσφέρουν πληροφορίες και γνώση, αλλά το κάνουν αξιοποιώντας την τεχνική της αφήγησης μιας ιστορίας. Δηλαδή σε ένα τέτοιο βιβλίο υπάρχουν οι χαρακτήρες, το story, η πλοκή κ.α. δίπλα στη γνώση. Η Jansen (1987) τα χαρακτηρίζει ως μη λογοτεχνικά κείμενα που παρουσιάζουν το περιεχόμενό τους κυρίως μέσα από λογοτεχνικά στοιχεία. Ο Lukens (2003) σημειώνει ότι η συνύφανση των πληροφοριών και των γεγονότων στα βιβλία αυτά παρουσιάζονται σε μια λογική και εύληπτη σειρά και μπορεί να υποβοηθηθεί τα μέγιστα «πατώντας» πάνω σε μια χαλαρή πλοκή. Το Informational Storybook προωθεί τον συνδυασμό δύο τύπων ανάγνωσης, την «αισθητική και μη αισθητική ανάγνωση», αφού εστιάζει την προσοχή του αναγνώστη στη συλλογή πληροφοριών και επίσης του δίνει τη δυνατότητα να «εμπλακεί» σε μια μυθοπλασία από την οποία αντλεί ευχαρίστηση.

Σε αυτή την κατηγορία ανήκει το βιβλίο Έλα τώρα τελειώνει! Ένα βιβλίο με σαφή συγγραφική πρόθεση. Να δώσει τις απαραίτητες πληροφορίες στον αναγνώστη (παιδί ή ενήλικα) για τα παιδιά με αυτισμό. Οι συγγραφείς, Αλίκη Χιωτάκη, κόρη της γνωστής Καθηγήτριας Πανεπιστημίου Αλεξάνδρας Ζερβού, με σπουδές στην ψυχολογία αξιοποιεί τις γνώσεις και την εμπειρία που απέκτησε ως απασχολούμενη στο Ίδρυμα Tailor Ed Foundation του Εδιμβούργου σχετικά με τον αυτισμό και η Αλ. Ζερβού που ασχολείται με την Παιδική λογοτεχνία, στήνουν μια ενδιαφέρουσα ιστορία.

Την ιστορία αφηγείται πρωτοπρόσωπος αφηγητής που είναι ο κεντρικός ήρωας, ο Άλεξ, ο οποίος μιλά απευθείας στον αναγνώστη. Αυτή η απευθείας συνομιλία μοιάζει με εσωτερικό μονόλογο ίσως, αν σκεφτούμε ότι ο Άλεξ είναι αυτιστικός. Ξετυλίγει το κουβάρι της αφήγησης περιγράφοντας το πώς ξενικά η κάθε του μέρα. Έτσι αναφέρεται στο ταξί που τον περιμένει, στο χώρο εκπαίδευσης, στη ειδική εκπαιδευτριά του Δανάη, στο πρόσωπο της οποίας μπορούμε να αναγνωρίσουμε την Αλίκη Χιωτάκη, σε άλλα πρόσωπα τα οποία συναντά ο Άλεξ κατά τη διάρκεια της απασχόλησής του στο κέντρο ή εκτός αυτού. Καθώς αφηγείται και κάνει αναφορά στις εκφράσεις/λόγια των άλλων όταν του απευθύνουν το λόγο ή όταν προσπαθούν να εξηγήσουν σε τρίτους την συμπεριφορά του Άλεξ, που γιαυτόν είναι φυσιολογική, ο αναγνώστης αντλεί χρήσιμες πληροφορίες για τον αυτισμό. Όπως ότι είναι ιδιαίτερα σχολαστικά άτομα, ότι αγαπούν την τάξη, τους ενοχλεί θόρυβος που ίσως για όλους τους άλλους να μην γίνεται αντιληπτός, τους αρέσει να αγγίζουν τα μαλλιά των άλλων κ.λπ. Με λόγο ευθύ και απλό, η ιστορία κυλά ευχάριστα και με μια δόση χιούμορ, δίνοντας έμφαση στο φαινόμενο της μεταφοράς που δεν αντιλαμβάνονται τα άτομα με αυτισμό, αλλά και θέτοντας γρίφους, όπως τη στιγμή που ο Άλεξ θα σημειώσει στη ζωγραφιά του κάποια γράμματα. Με την αφήγηση φωτογραφίζεται η

διαφορά πρόσληψης της πραγματικότητας από τους δυο διαφορετικούς κόσμους, αυτόν των «φυσιολογικών» και αυτόν του αυτισμού.

Οι συγγραφείς αξιοποιούν το στοιχείο της διακειμενικότητας σχετικά με άλλα λογοτεχνικά κείμενα, όπως το βιβλίο ο Μικρός Πρίγκιπας, αλλά και έργα τέχνης και συγκεκριμένα ζωγραφικής, όπως τα Ηλιοτρόπια, του Βίνσεντ βαν Γκόγκ. Αφορμή για όλη την εξιστόρηση εκ μέρους του Άλεξ, είναι η φράση που ακούει από τη μητέρα του και την οποία αναπαράγει, όπως κάνουν συχνά τα άτομα με αυτισμό, και που είναι ο τίτλος του βιβλίου.

Το βιβλίο στο τέλος περιλαμβάνει ένα σύνολο με «Ερωτήσεις για να ξανασκεφτούμε την ιστορία μας», χωρίς να δίνει λύσεις και απαντήσεις στα ερωτήματα. Ακόμη σημειώνεται στο βιβλίο ότι «βασίζεται σε πραγματικά γεγονότα», γεγονός που το κάνει πιο αληθοφανές.

Το βιβλίο αποτελεί μια πολύ επιτυχημένη απόπειρα να δείξει πώς μπορεί να δημιουργηθεί πλαίσιο «διαλόγου» μεταξύ ατόμων με αυτισμό και των «άλλων» που είναι δίπλα τους, έστω κι αν καθένας αντιλαμβάνεται τον κόσμο διαφορετικά. Αυτή η διαφορετικότητα μπορεί να απαλυνθεί μέσω της απόκτησης ενημέρωσης για την συμπεριφορά των αυτιστικών.

Τασούλα Τσιλιμένη